

SUSITARIMAS DĖL TARPTAUTINIO BAUDŽIAMOJO TEISMO PRIVILEGIJŲ IR IMUNITETŲ*

Valstybės, šio Susitarimo Šalys,

kadangi pagal 1998 m. liepos 17 d. Jungtinių Tautų diplomatinės įgaliotųjų atstovų konferencijos priimtą Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą įsteigtas Tarptautinis baudžiamasis teismas įgaliotas vykdyti savo jurisdikciją asmenims už labai sunkius, tarptautinę bendriją verčiančius susirūpinti nusikaltimus;

kadangi pagal Romos statuto 4 straipsnį Tarptautinis baudžiamasis teismas yra tarptautinės teisės subjektas ir turi tokį teisinį subjektiškumą, kurio gali prireikti jo funkcijoms vykdyti ir tikslams pasiekti;

kadangi pagal Romos statuto 48 straipsnį Tarptautinis baudžiamasis teismas kiekvienos valstybės, Romos statuto Šalies, teritorijoje naudojasi tokiais privilegijomis ir imunitetais, kokių reikia jo tikslams pasiekti,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis Sąvokų vartojimas

Šiame Susitarime:

- a) „Statutas“ – Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutas, priimtas 1998 m. liepos 17 d. Jungtinių Tautų diplomatinėje įgaliotųjų atstovų konferencijoje, skirtoje Tarptautinio baudžiamojo teismo įsteigimui;
- b) „Teismas“ – pagal Statutą įsteigtas Tarptautinis baudžiamasis teismas;
- c) „Valstybės Šalys“ – valstybės, šio Susitarimo Šalys;
- d) „Valstybių Šalių atstovai“ – visi delegacijų nariai, jų pavaduotojai, patarėjai, techniniai ekspertai ir delegacijų sekretoriai;
- e) „Asamblėja“ – valstybių, Statuto Šalių, Asamblėja;
- f) „teisėjai“ – Teismo teisėjai;
- g) „prezidiumas“ – tai organas, kurį sudaro Teismo pirmininkas bei pirmasis ir antrasis pirmininko pavaduotojai;
- h) „prokuroras“ – pagal Statuto 42 straipsnio 4 dalį Asamblėjos išrinktas prokuroras;
- i) „prokuroro pavaduotojai“ – pagal Statuto 42 straipsnio 4 dalį Asamblėjos išrinkti prokuroro pavaduotojai;
- j) „sekretorius“ – pagal Statuto 43 straipsnio 4 dalį Teismo išrinktas sekretorius;
- k) „sekretoriaus pavaduotojas“ – pagal Statuto 43 straipsnio 4 dalį Teismo išrinktas sekretoriaus pavaduotojas;
- l) „advokatai“ – gynėjai ir nukentėjusiųjų teisiniai atstovai;
- m) „Generalinis Sekretorius“ – Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius;
- n) „tarpvyriausybių organizacijų atstovai“ – tarpvyriausybių organizacijų vykdomieji vadovai, įskaitant bet kurį jų vardu veikiančią pareigūną;
- o) „Vienos konvencija“ – 1961 m. balandžio 18 d. Vienos konvencija dėl diplomatinės santykių;
- p) „Proceso ir įrodinėjimo taisyklės“ – pagal Statuto 51 straipsnį priimtos proceso ir įrodinėjimo taisyklės.

2 straipsnis

* Pasirašytas 2004 05 25

Teismo juridinis statusas ir teisinis subjektiškumas

Teismas yra tarptautinės teisės subjektas ir turi tokį teisinį subjektiškumą, kurio gali prireikti jo funkcijoms vykdyti bei tikslams pasiekti. Jis visų pirma turi teisę sudaryti sutartis, įgyti nekilnojamojo ir kilnojamojo turto bei juo disponuoti, taip pat dalyvauti teisiniuose procesuose.

3 straipsnis

Bendros nuostatos dėl Teismo privilegijų ir imunitetų

Teismas kiekvienos Valstybės Šalies teritorijoje naudojasi tokiomis privilegijomis ir imunitetais, kokių reikia jo tikslams pasiekti.

4 straipsnis

Teismo patalpų neliečiamumas

Teismo patalpos yra neliečiamos.

5 straipsnis

Vėliava, emblema ir žymenys

Teismas turi teisę naudoti savo vėliavą, emblemą ir žymenis savo patalpose ir ant automobilių ir kitų oficialiais tikslais naudojamų transporto priemonių.

6 straipsnis

Teismo, jo nuosavybės, lėšų ir turto imunitetas

1. Teismas, jo nuosavybė, lėšos ir turtas, kur ir kieno valdomas jis bebūtų, turi imunitetą nuo bet kokio teisinio proceso, išskyrus atvejus, kai Teismas pats kokiu nors konkrečiu atveju aiškiai atsisako imuniteto. Tačiau suprantama, kad joks imuniteto atsisakymas netaikomas vykdomiesiems veiksams.

2. Teismo nuosavybė, lėšos ir turtas, kur ir kieno valdomas jis bebūtų, turi imunitetą nuo kratos, poėmio, rekvizicijos, konfiskavimo, ekspropriacijos ar kokia nors kita forma vykdomosios, administracinės, teisminės ar įstatymų leidžiamosios valdžios veiksmais daromos įtakos.

3. Tiek, kiek reikia Teismo funkcijoms vykdyti, Teismo nuosavybė, lėšos ir turtas, kur ir kieno valdomas jis bebūtų, yra atleidžiamas nuo bet kokio pobūdžio apribojimų, reglamentavimų, kontrolės ar moratoriumų.

7 straipsnis

Archyvų ir dokumentų neliečiamumas

Teismo archyvai, visi bet kurios formos raštai ir dokumentai, taip pat Teismui arba jo siunčiama, Teismo turima arba jam priklausanti medžiaga, kur ir kieno valdomi jie bebūtų, yra neliečiami. Tokio neliečiamumo nutraukimas ar nebuvimas neturi poveikio apsaugos priemonėms, kurias Teismas pagal Statutą bei Proceso ir įrodinėjimo taisyklės gali nustatyti Teismui pateiktiems ar Teismo naudojamiems dokumentams bei medžiagai.

8 straipsnis Atleidimas nuo mokesčių, muitų ir importo ar eksporto apribojimų

1. Teismas, jo turtas, pajamos bei kita nuosavybė, jo operacijos ir sandoriai yra atleidžiami nuo visų tiesioginių mokesčių, įskaitant, inter alia, pajamų mokestį, kapitalo mokestį, pelno

mokestį, taip pat nuo vietos ar regioninės valdžios institucijų renkamų tiesioginių mokesčių. Tačiau susitariama, kad Teismas nereikalauja atleisti nuo mokesčių, kurie faktiškai yra tik mokestis už pagal nustatytą tarifą ir suteiktų paslaugų kiekį teikiamas komunalines paslaugas, kurios gali būti konkrečiai nustatomos, apibūdinamos ir atskirai išvardijamos.

2. Teismas atleidžiamas nuo visų muitų, importo apyvartos mokesčių, importo ir eksporto draudimų bei apribojimų Teismo įvežamoms ir išvežamoms oficialiam naudojimui skirtoms prekėms ir jo leidiniams.

3. Prekės, įvežamos ar perkamos taikant tokią lengvatą, neparduodamos ar kitu būdu neperleidžiamos Valstybės Šalies teritorijoje kitaip nei su tos Valstybės Šalies kompetentingomis institucijomis sutartomis sąlygomis.

9 straipsnis

Muitų ir (arba) mokesčių grąžinimas

1. Teismas paprastai nesiekia, kad būtų atleistas nuo muitų ir (arba) mokesčių, įskaičiuojamų į kilnojamojo ir nekilnojamojo turto kainą, ir nuo mokesčių, sumokėtų už suteiktas paslaugas. Tačiau tais atvejais, kai Teismas oficialiam naudojimui perka didelės vertės turtą ir prekes ar paslaugas, apmokestintas ar apmokestinamas galimais nustatyti muitais ir (arba) mokesčiais, Valstybės Šalys imasi atitinkamų administracinių priemonių atleisti nuo tokių mokesčių arba grąžinti jau sumokėtą muto ir (arba) mokesčio sumą.

2. Prekės, perkamos taikant tokią lengvatą arba mokesčių grąžinimą, neparduodamos ar kitu būdu neperleidžiamos kitaip nei tą lengvatą arba mokesčių grąžinimą taikančios Valstybės Šalies nustatytomis sąlygomis. Jokios lengvatos ar mokesčių grąžinimas nėra taikomas mokesčiams už Teismui suteiktas komunalines paslaugas.

10 straipsnis

Lėšos ir valiutos apribojimų netaikymas

1. Nevaržomas jokios finansinės kontrolės priemonių, taisyklių ar finansinių moratoriumų vykdant savo veiklą:

- a) Teismas gali turėti lėšų, bet kurios valiutos ar aukso ir sąskaitų bet kuria valiuta;
- b) Teismas be jokių apribojimų gali pervesti savo lėšas, auksą ar valiutą iš vienos valstybės į kitą arba bet kurios valstybės viduje ir konvertuoti savo turimą valiutą į kurią nors kitą valiutą;
- c) Teismas gali gauti, turėti, perleisti, perduoti, konvertuoti ar atlikti kitas operacijas su obligacijomis ar kitais vertybiniais popieriais;
- d) Teismas savo finansiniams sandoriams vykdyti naudojasi ne mažiau palankiu režimu dėl valiutos keitimo kurso negu tas, kurį atitinkama Valstybė Šalis teikia bet kuriai tarptvyriausybinei organizacijai arba diplomatinei atstovybei.

2. Naudodamasis šio straipsnio 1 dalyje numatytais savo teisėmis, Teismas deramai atsižvelgia į visus Valstybių Šalių padarytus pareiškimus tokiu būdu, kad veiksmai, kurių imamasi pagal tokį pareiškimą, nepažeistų Teismo interesų.

11 straipsnis

Susižinojimo lengvatos

1. Oficialiems pranešimams ir korespondencijai kiekvienos Valstybės Šalies teritorijoje Teismas naudojasi ne mažiau palankiu režimu negu tas, kurį atitinkama Valstybė Šalis suteikia bet kuriai tarptvyriausybinei organizacijai ar diplomatinei atstovybei dėl paštui ir įvairioms ryšių priemonėms bei korespondencijai taikomos pirmenybės, įkainių ir mokesčių.

2. Oficialūs Teismo pranešimai ir korespondencija necenzūruojami.

3. Teismas gali naudotis visomis tinkamomis ryšio priemonėmis, įskaitant elektronines ryšio priemones, ir turi teisę oficialiems pranešimams ir korespondencijai naudoti kodus arba šifrus. Oficialūs Teismo pranešimai ir korespondencija yra neliečiami.

4. Teismas turi teisę siųsti ir gauti korespondenciją ir kitą medžiagą ar pranešimus per kurjerius ar užantspauduotose valizose, kuriems suteikiamos tos pačios privilegijos, imunitetai ir lengvatos kaip ir diplomatiniais kurjeriams ir diplomatiniam paštui.

5. Teismas turi teisę naudotis radijo ir kita telekomunikacijų įranga bet kuriais dažniais, kuriuos jam paskiria Valstybės Šalys savo nustatyta vidaus tvarka. Valstybės Šalys, kiek įmanoma, stengiasi Teismui paskirti dažnius, kurių jis prašo.

12 straipsnis

Teismo funkcijų atlikimas ne savo būstinėje

Jei Teismas pagal Statuto 3 straipsnio 3 dalį mano, jog pageidautina posėdžiauti ne savo būstinėje Hagos mieste Nyderlanduose, o kitur, Teismas su atitinkama valstybe gali sudaryti susitarimą dėl atitinkamų sąlygų sudarymo savo funkcijoms vykdyti.

13 straipsnis

Valstybių atstovai, dalyvaujantys Asamblėjoje ir jai pavaldžių organų darbe, ir tarpvyriausybinių organizacijų atstovai

1. Valstybių, Statuto Šalių, atstovai, dalyvaujantys Asamblėjos ir jai pavaldžių organų posėdžiuose, kitų valstybių atstovai, kurie Asamblėjos ir jai pavaldžių organų posėdžiuose gali dalyvauti pagal Statuto 112 straipsnio 1 dalį kaip stebėtojai, ir į Asamblėjos ir jai pavaldžių organų posėdžius pakviestų valstybių ir tarpvyriausybinių organizacijų atstovai, atlikdami savo oficialias funkcijas ir vykdami į posėdžių vietą bei atgal, naudojami šiomis privilegijomis ir imunitetais:

- a) imunitetu nuo suėmimo ar sulaikymo;
- b) imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, atliktų einant oficialias pareigas; toks imunitetas ir toliau taikomas nepaisant to, kad atitinkami asmenys jau nebeatlieka atstovų funkcijų;
- c) visų raštų ir dokumentų neliečiamumu;
- d) teise naudotis kodais ar šifru, gauti raštus ir dokumentus ar korespondenciją per kurjerius ar užantspauduotose valizose, gauti ir siųsti elektroninius pranešimus;
- e) atleidimu nuo imigracijos apribojimų, užsieniečių registracijos reikalavimų ir darbo ar karo prievolių valstybėje, kurioje jie lankosi ar per kurią vyksta atlikdami savo funkcijas;
- f) tomis pačiomis disponavimo valiuta ar jos keitimo privilegijomis, kurios yra suteikiamos užsienio valstybių vyriausybių atstovams tarnybinių komandiruočių metu;
- g) tais pačiais imunitetais ir lengvatomis dėl asmeninio bagažo, kurie pagal Vienos konvenciją suteikiami diplomatiniais atstovams;
- h) tomis pačiomis apsaugos ir repatriacijos galimybėmis, kurios pagal Vienos konvenciją suteikiamos diplomatams tarptautinės krizės metu;
- i) kitomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis, neprieštaraujančiais tam, kas pirmiau išvardyta, kuriais naudojami diplomatai, išskyrus teisę siekti atleidimo nuo mūtų už įvežamas prekes (nesančias jų asmeninio bagažo dalimi) arba nuo akcizo mokesčių ar pardavimo mokesčių.

2. Jei apmokestinimas kokios nors rūšies mokesčiais priklauso nuo gyvenamosios vietos, laikotarpiai, kai šio straipsnio 1 dalyje apibūdinti atstovai, dalyvaujantys Asamblėjos ir jai pavaldžių organų posėdžiuose, būna kurioje nors Valstybėje Šalyje eidami savo tarnybines pareigas, nelaikomi gyvenimo toje Valstybėje Šalyje laikotarpiais.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos santykiams tarp atstovo ir Valstybės Šalies, kurios pilietis jis yra, valdžios institucijų arba Valstybės Šalies ar tarpvyriausybės organizacijos, kurios atstovas jis yra ar buvo.

14 straipsnis

Valstybių, dalyvaujančių Teismo procese, atstovai

Valstybių, dalyvaujančių Teismo procese, atstovai, atlikdami savo funkcijas ir kelionės į teismo posėdžių vietą bei atgal metu, naudojami 13 straipsnyje nurodytomis privilegijomis ir imunitetais.

15 straipsnis

Teisėjai, prokuroras, prokuroro pavaduotojai ir sekretorius

1. Dalyvaudami Teismo ir su juo susijusioje veikloje, teisėjai, prokuroras, prokuroro pavaduotojai ir sekretorius naudojami tokiais pačiais privilegijomis ir imunitetais, kokie taikomi diplomatinėms atstovybėms vadovams, o pasibaigus jų įgaliojimams, jie ir toliau naudojami imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl pareiškimų žodžiu ar raštu arba dėl veiksmų, padarytų einant oficialias pareigas.

2. Teisėjams, prokurorui, prokuroro pavaduotojams ir sekretoriui bei kartu gyvenantiems jų šeimos nariams sudaromos visos sąlygos išvykti iš valstybės, kurioje jie yra, ir atvykti į valstybę, kurioje yra Teismas, bei iš šios išvykti. Su savo funkcijų vykdymu susijusių kelionių metu teisėjai, prokuroras, prokuroro pavaduotojai ar sekretorius visose Valstybėse Šalyse, per kurias gali tekti vykti, naudojami visomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis, kuriais panašiomis aplinkybėmis pagal Vienos konvenciją naudojami diplomatai.

3. Jei teisėjas, prokuroras, prokuroro pavaduotojas ar sekretorius, kad galėtų būti Teismo dispozicijoje, gyvena kurioje nors kitoje Valstybėje Šalyje, negu ta, kurios pilietis ar nuolatinis gyventojas jis yra, jam ir kartu su juo gyvenantiems šeimos nariams gyvenimo ten laikotarpiu suteikiamos diplomatinės privilegijos, imunitetai ir lengvatos.

4. Teisėjams, prokurorui, prokuroro pavaduotojams ir sekretoriui bei kartu gyvenantiems jų šeimos nariams suteikiamos tos pačios repatriacijos galimybės, kurios pagal Vienos konvenciją suteikiamos diplomatams tarptautinės krizės metu.

5. Šio straipsnio 1-4 dalys Teismo teisėjams taikomos net pasibaigus jų įgaliojimams, jei jie ir toliau eina pareigas pagal Statuto 36 straipsnio 10 dalį.

6. Teisėjams, prokurorui, prokuroro pavaduotojams ir sekretoriui mokamas darbo užmokestis, kitos tarnybinės pajamos ir išmokos atleidžiamos nuo mokesčių. Jei apmokestinimas kokios nors rūšies mokesčiais priklauso nuo gyvenamosios vietos, laikotarpiai, kuriais teisėjai, prokuroras, prokuroro pavaduotojai ir sekretorius būna kurioje nors Valstybėje Šalyje eidami savo tarnybines pareigas, nelaikomi gyvenimo toje Valstybėje Šalyje laikotarpiais. Valstybės Šalys gali atsižvelgti į šį darbo užmokestį, kitas tarnybines pajamas ir išmokas, apskaičiuodamos mokesčių, taikytinų pajamoms iš kitų šaltinių, dydį.

7. Valstybės Šalys neįpareigojamos netaikyti pajamų mokesčio buvusiems teisėjams, prokurorams ir sekretoriams bei jų išlaikytiniams mokamoms pensijoms ar anuitetams.

16 straipsnis

Sekretoriaus pavaduotojas, Prokuratūros personalas ir Sekretoriato personalas

1. Sekretoriaus pavaduotojas, Prokuratūros personalas ir Sekretoriato personalas naudojami privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis, kurios yra būtinos nepriklausomam jų funkcijų vykdymui. Jiems suteikiamas:

- a) imunitetas nuo suėmimo ar sulaikymo ir asmeninio bagažo arešto;
- b) imunitetas nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, atliktų einant oficialias pareigas, ir toks imunitetas toliau taikomas net ir pasibaigus jų darbui Teisme;
- c) visų oficialių raštų ir bet kokios formos dokumentų bei medžiagos neliečiamumas;
- d) atleidimas nuo Teismo jiems mokamo darbo užmokesčio, kitų tarnybinių pajamų ir išmokų apmokestinimo. Valstybės Šalys gali atsižvelgti į šį darbo užmokestį, kitas tarnybines pajamas ir išmokas, apskaičiuodamos mokesčių, taikytinų pajamoms iš kitų šaltinių, dydį;
- e) atleidimas nuo darbo ar karo prievolių;
- f) kartu su šeimos nariais, gyvenančiais kartu, atleidimas nuo imigracijos apribojimų ar užsieniečių registracijos;
- g) atleidimas nuo asmeninio bagažo tikrinimo, jei nėra rimtų priežasčių manyti, kad bagaže yra prekių, kurių įvežimas ar išvežimas yra draudžiamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies teisę ar kontroliuojamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies karantino nuostatus; tokiu atveju patikrinimas atliekamas atitinkamam pareigūnui dalyvaujant;
- h) tos pačios privilegijos dėl valiutos ir jos keitimo, kurios suteikiamos atitinkamoje Valstybėje Šalyje įsteigtų diplomatinių atstovybių panašaus rango pareigūnams;
- i) kartu su šeimos nariais, gyvenančiais kartu, tos pačios repatriacijos galimybės, kurios pagal Vienos konvenciją suteikiamos diplomatams tarptautinės krizės metu;
- j) teisė be muitų ir mokesčių, išskyrus užmokestį už paslaugas, įsivežti baldus ir daiktus, pradedant eiti pareigas atitinkamoje Valstybėje Šalyje, ir išvežti atgal savo baldus ir daiktus be muitų ir mokesčių į nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę.

2. Valstybės Šalys neįpareigojamos netaikyti pajamų mokesčio buvusiems sekretoriaus pavaduotojams, Prokuratūros personalo nariams, Sekretoriato personalo nariams bei jų išlaikytiniams mokamoms pensijoms ar anuitetams.

17 straipsnis

Personalas, kuris samdomas vietoje ir kuriam šis Susitarimas kitais atžvilgiais netaikomas

Personalui, kurį Teismas samdo vietoje ir kuriam šis Susitarimas kitais atžvilgiais netaikomas, suteikiamas imunitetas nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, atliktų einant Teisme oficialias pareigas. Toks imunitetas ir toliau taikomas Teismo vardu atliktai veiklai net ir pasibaigus jų darbui Teisme. Darbo Teisme laikotarpiu jiems taip pat suteikiamos kitos lengvatos, kurios gali būti būtinos nepriklausomam jų funkcijų vykdymui.

18 straipsnis

Advokatai ir gynėjams padedantys asmenys

1. Advokatai naudojami toliau nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis tiek, kiek reikia nepriklausomam jų funkcijų vykdymui, įskaitant laiką, leidžiamą kelionėse, susijusiose su jų funkcijų vykdymu, ir pateikę šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pažymėjimą:

- a) imunitetu nuo suėmimo ar sulaikymo ir asmeninio bagažo arešto;
- b) imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, atliktų einant pareigas, ir toks imunitetas toliau taikomas net ir tada, kai jis baigia vykdyti savo funkcijas;
- c) raštų ir dokumentų bei bet kokios formos medžiagos, susijusių su jo funkcijų vykdymu, neliečiamumu;

d) susižinojimo tikslais pagal savo kaip advokato funkcijas teise bet kuria forma gauti ir siųsti raštus ir dokumentus;

e) atleidimu nuo imigracijos apribojimų ar užsieniečių registracijos;

f) atleidimu nuo asmeninio bagažo tikrinimo, jei nėra rimtų priežasčių manyti, kad bagaže yra prekių, kurių įvežimas ar išvežimas yra draudžiamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies teisę ar kontroliuojamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies karantino nuostatus; tokiu atveju patikrinimas atliekamas atitinkamam advokatui dalyvaujant;

g) tomis pačiomis privilegijomis dėl valiutos ir jos keitimo, kurios teikiamos užsienio valstybių vyriausybių atstovams tarnybinių komandiruočių metu;

h) tomis pačiomis repatriacijos tarptautinės krizės metu galimybėmis, kurios pagal Vienos konvenciją suteikiamos diplomatams.

2. Paskyrus advokatą pagal Statutą, Proceso ir įrodinėjimo taisykles ir Teismo nuostatus, advokatui laikotarpiui, per kurį jis turi atlikti savo funkcijas, išduodamas sekretoriaus pasirašytas pažymėjimas. Toks pažymėjimas panaikinamas, jei įgaliojimai arba mandatas baigiasi dar pažymėjimo galiojimo laikui nepasibaigus.

3. Jei apmokestinimas kokios nors rūšies mokesčiais priklauso nuo gyvenamosios vietos, laikotarpiai, kuriais advokatas būna kurioje nors Valstybėje Šalyje atlikdamas savo funkcijas, apmokestinimo tikslais nelaikomi gyvenimo toje Valstybėje Šalyje laikotarpiais.

4. Šio straipsnio nuostatos mutatis mutandis taikomos asmenims, padedantiems gynėjams pagal Proceso ir įrodinėjimo taisyklių 22 taisyklę.

19 straipsnis

Liudytojai

1. Liudytojai naudojami toliau nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis tiek, kiek reikia dėl jų dalyvavimo Teisme duodant parodymus, įskaitant laiką, leidžiamą kelionėse, susijusiose su jų dalyvavimu Teisme, ir pateikę šio straipsnio 2 dalyje nurodytą dokumentą:

a) imunitetu nuo suėmimo ar sulaikymo;

b) nepažeidžiant šios straipsnio dalies d punkto, imunitetu nuo asmeninio bagažo arešto, jei nėra rimtų priežasčių manyti, kad bagaže yra prekių, kurių įvežimas ar išvežimas yra draudžiamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies teisę ar kontroliuojamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies karantino nuostatus;

c) imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, atliktų duodant parodymus, ir toks imunitetas toliau taikomas net ir po dalyvavimo ir parodymų davimo Teisme;

d) raštų, dokumentų bei medžiagos, susijusių su jų parodymų davimu, neliečiamumu;

e) susižinojimo su Teismu ir advokatu dėl parodymų davimo tikslais teise bet kuria forma gauti ir siųsti raštus ir dokumentus;

f) atleidimu nuo imigracijos apribojimų ar užsieniečių registracijos vykstant duoti parodymus;

g) tomis pačiomis repatriacijos tarptautinės krizės metu galimybėmis, kurios pagal Vienos konvenciją suteikiamos diplomatams.

2. Liudytojams, kurie naudojami šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis, Teismas išduoda dokumentą, patvirtinantį, kad Teismas juos šaukia dalyvauti procese, ir nurodantį laikotarpį, per kurį toks dalyvavimas būtinas.

20 straipsnis

Nukentėjusieji

1. Nukentėjusieji, dalyvaujantys procese pagal Proceso ir įrodinėjimo taisyklių 89-91 taisykles, naudojami toliau nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis tiek, kiek reikia dėl jų dalyvavimo Teismo procese, įskaitant laiką, leidžiamą kelionėse, susijusiose su jų dalyvavimu Teismo procese, ir pateikę šio straipsnio 2 dalyje nurodytą dokumentą:

- a) imunitetu nuo suėmimo ar sulaikymo;
- b) imunitetu nuo asmeninio bagažo arešto, jei nėra rimtų priežasčių manyti, kad bagaže yra prekių, kurių įvežimas ar išvežimas yra draudžiamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies teisę ar kontroliuojamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies karantino nuostatus;
- c) imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, atliktų dalyvaujant Teismo procese, ir toks imunitetas toliau taikomas net ir po dalyvavimo Teismo procese;
- d) atleidimu nuo imigracijos apribojimų ar užsieniečių registracijos vykstant dalyvauti Teismo procese ir iš jo.

2. Nukentėjusiesiems, dalyvaujantiems procese pagal Proceso ir įrodinėjimo taisyklių 89-91 taisykles, kurie naudojami šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis, Teismas išduoda dokumentą, patvirtinantį jų dalyvavimą Teismo procese ir nurodantį tokio dalyvavimo laiką.

21 straipsnis **Ekspertai**

1. Ekspertai, atliekantys funkcijas Teismo pavedimu, naudojami toliau nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis tiek, kiek reikia nepriklausomam jų funkcijų vykdymui, įskaitant laiką, leidžiamą kelionėse, susijusiose su jų funkcijų vykdymu, ir pateikę šio straipsnio 2 dalyje nurodytą dokumentą:

- a) imunitetu nuo suėmimo ar sulaikymo ir asmeninio bagažo arešto;
- b) imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jų pasakyta ar parašyta, ir dėl visų veiksmų, atliktų vykdant funkcijas Teismo pavedimu, ir toks imunitetas toliau taikomas net ir tada, kai jie baigia vykdyti savo funkcijas;
- c) raštų ir dokumentų bei medžiagos, susijusios su jų funkcijomis Teismo pavedimu, neliečiamumu;
- d) susižinojimo su Teismu tikslais teise bet kuria forma gauti ir siųsti raštus ir dokumentus bei medžiagą, susijusią su jų funkcijomis Teismo pavedimu, per kurjerius ar užantspauduotose valizose;
- e) atleidimu nuo asmeninio bagažo tikrinimo, jei nėra rimtų priežasčių manyti, kad bagaže yra prekių, kurių įvežimas ar išvežimas yra draudžiamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies teisę ar kontroliuojamas pagal atitinkamos Valstybės Šalies karantino nuostatus; tokiu atveju patikrinimas atliekamas atitinkamam ekspertui dalyvaujant;
- f) tomis pačiomis privilegijomis dėl valiutos ir jos keitimo, kurios teikiamos užsienio valstybių Vyriausybių atstovams tarnybinių komandiruočių metu;
- g) tomis pačiomis repatriacijos tarptautinės krizės metu galimybėmis, kurios pagal Vienos konvenciją suteikiamos diplomatams;
- h) atleidimu nuo imigracijos apribojimų ar užsieniečių registracijos funkcijų, numatytų šio straipsnio 2 dalyje minėtame dokumente, atžvilgiu.

2. Ekspertams, kurie naudojami šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis, Teismas išduoda dokumentą, patvirtinantį, kad jie atlieka funkcijas Teismo pavedimu, ir nurodantį jų funkcijų atlikimo laikotarpį.

22 straipsnis **Kiti asmenys, kurie privalo būti Teismo būstinėje**

1. Kitiems asmenims, kurie privalo būti Teismo būstinėje tiek, kiek reikia dėl jų buvimo Teismo būstinėje, įskaitant laiką, praleistą kelionėse dėl jų buvimo ten, suteikiamos privilegijos, imunitetai ir lengvatos, nustatytos šio Susitarimo 20 straipsnio 1 dalies a-d punktuose, pateikus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą dokumentą.

2. Kitiems asmenims, kurie privalo būti Teismo būstinėje, Teismas išduoda dokumentą, patvirtinantį, kad jie privalo būti Teismo būstinėje, ir nurodantį laikotarpį, per kurį toks buvimas yra būtinas.

23 straipsnis **Piliečiai ir nuolatiniai gyventojai**

Bet kuri valstybė, pasirašydama, ratifikuodama, priimdama, patvirtindama ar prisijungdama, gali pareikšti, kad:

a) nepažeidžiant 15 straipsnio 6 dalies ir 16 straipsnio 1 dalies d punkto, 15, 16, 18, 19 ir 21 straipsniuose nurodytas asmuo Valstybės Šalies, kurios pilietis ar nuolatinis gyventojas jis yra, teritorijoje naudojasi tik toliau nurodytomis privilegijomis ir imunitetais tiek, kiek reikia nepriklausomam jo funkcijų vykdymui, dalyvauti ar duoti parodymus Teisme:

i) imunitetu nuo suėmimo ir sulaikymo;

ii) imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jo pasakyta ar parašyta, ir dėl visų to asmens veiksmų, atliktų vykdant savo funkcijas Teismo pavedimu arba dalyvaujant ar duodant parodymus, ir toks imunitetas toliau taikomas net ir jam baigus atlikti savo funkcijas Teismo pavedimu arba po jo dalyvavimo ir parodymų davimo Teisme;

iii) raštų ir dokumentų bei medžiagos, susijusių su jo funkcijų vykdymu Teismo pavedimu arba jo dalyvavimu ar parodymų davimu Teisme, neliečiamumu;

iv) susižinojimo su Teismu ir 19 straipsnyje nurodyto asmens susižinojimo su advokatu dėl parodymų davimo tikslais, teise bet kuria forma gauti ir siųsti raštus ir dokumentus;

b) 20 ir 22 straipsniuose nurodytas asmuo Valstybės Šalies, kurios pilietis ar nuolatinis gyventojas jis yra, teritorijoje naudojasi tik toliau nurodytomis privilegijomis ir imunitetais tiek, kiek reikia dėl jo dalyvavimo Teismo procese:

i) imunitetu nuo suėmimo ir sulaikymo;

ii) imunitetu nuo bet kokio teisinio proceso dėl visko, kas jo pasakyta ar parašyta, ir dėl visų to asmens veiksmų, atliktų dalyvaujant Teismo procese, ir toks imunitetas toliau taikomas net ir po jo dalyvavimo Teismo procese.

24 straipsnis **Bendradarbiavimas su Valstybių Šalių institucijomis**

1. Teismas visais atvejais bendradarbiauja su Valstybių Šalių atitinkamomis institucijomis, kad būtų padedama vykdyti jų įstatymus ir užkertamas kelias bet kokiems piktnaudžiavimams, susijusiems su šiame Susitarime nurodytomis privilegijomis, imunitetais ir lengvatomis.

2. Nepažeidžiant privilegijų ir imunitetų, visų asmenų, kurie naudojasi privilegijomis ir imunitetais pagal šį Susitarimą, pareiga – gerbti Valstybės Šalies, kurios teritorijoje jiems gali tekti būti Teismo reikalais arba per kurios teritoriją jiems gali tekti vyksti tokiais reikalais, įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat jų pareiga – nesikišti į tos Valstybės vidaus reikalus.

25 straipsnis **13 ir 14 straipsniuose nustatytų privilegijų ir imunitetų atsisakymas**

Šio Susitarimo 13 ir 14 straipsniuose nurodytos privilegijos ir imunitetai valstybių ir tarptvyriausybinių organizacijų atstovams suteikiami ne tam, kad jie turėtų asmeninės naudos, o tam, kad apsaugotų nepriklausomą jų funkcijų, susijusių su Asamblėjos, jai pavaldžių organų ir Teismo darbu, atlikimą. Todėl Valstybės Šalys ne tik turi teisę, bet ir privalo atsisakyti savo atstovų privilegijų ir imunitetų tais atvejais, kai, tų Valstybių nuomone, jie kliudytų vykdyti teisingumą ir jų galima atsisakyti nedarant žalos tikslui, dėl kurio tos privilegijos ir imunitetai suteikiami. Valstybėms, kurios nėra šio Susitarimo Šalys, ir tarptvyriausybiniams organizacijoms šio Susitarimo 13 ir 14 straipsniuose nurodytos privilegijos ir imunitetai suteikiami su sąlyga, kad jos prisiima tą pačią pareigą dėl atsisakymo.

26 straipsnis

15-22 straipsniuose nustatytų privilegijų ir imunitetų atsisakymas

1. Šio Susitarimo 15-22 straipsniuose nustatytos privilegijos ir imunitetai suteikiami ne tam, kad patys asmenys turėtų asmeninės naudos, o tam, kad būtų gerai vykdomas teisingumas. Tokios privilegijos ir imunitetai gali būti panaikinami pagal Statuto 48 straipsnio 5 dalį bei šio straipsnio nuostatas ir privalu tai daryti kiekvienu konkrečiu atveju, kai jie kliudytų vykdyti teisingumą ir jų galima atsisakyti nedarant žalos tikslui, dėl kurio jie suteikiami.

2. Privilegijas ir imunitetus gali panaikinti:

- a) teisėjui ar prokurorui – teisėjai absoliučia balsų dauguma;
- b) sekretoriui – Prezidiumas;
- c) prokuroro pavaduotojams ir Prokuratūros personalui – prokuroras;
- d) sekretoriaus pavaduotojui ir Sekretoriato personalui – sekretorius;
- e) 17 straipsnyje nurodytam personalui – tokį personalą samdančio Teismo organo vadovas;
- f) advokatams ir gynėjams padedantiems asmenims – Prezidiumas;
- g) liudytojams ir nukentėjusiesiems – Prezidiumas;
- h) ekspertams – ekspertus skiriančio Teismo organo vadovas;
- i) kitiems asmenims, kurie privalo būti Teismo būstinėje, – Prezidiumas.

27 straipsnis

Socialinė apsauga

Nuo tos dienos, kai Teismas nustato socialinės apsaugos sistemą, 15, 16 ir 17 straipsniuose nurodyti asmenys dėl tarnybos Teisme atleidžiami nuo visų privalomų įmokų pagal nacionalines socialinės apsaugos sistemas.

28 straipsnis

Pranešimas

Sekretorius visoms Valstybėms Šalims periodiškai praneša teisėjų, prokuroro, prokuroro pavaduotojų, sekretoriaus, sekretoriaus pavaduotojo, Prokuratūros personalo, Sekretoriato personalo ir advokatų, kuriems taikomos šio Susitarimo nuostatos, kategorijas ir pavardes. Sekretorius taip pat visoms Valstybėms Šalims pateikia informaciją apie šių asmenų statuso pasikeitimus.

29 straipsnis

Laissez-passer

Valstybės Šalys teisėtu kelionės dokumentu pripažįsta ir priima teisėjams, prokurorui, prokuroro pavaduotojams, sekretoriui, sekretoriaus pavaduotojui, Prokuratūros personalui ir

Sekretoriato personalui Jungtinių Tautų laissez-passer (leidimą) arba Teismo išduotą kelionės dokumentą.

30 straipsnis

Vizos

Visų asmenų, turinčių Jungtinių Tautų laissez-passer arba Teismo išduotą kelionės dokumentą, taip pat šio Susitarimo 18-22 straipsniuose nurodytų asmenų, turinčių Teismo išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad jie vyksta Teismo reikalais, prašymus išduoti vizas arba leidimus atvykti ar išvykti (kai jie reikalingi) Valstybės Šalys išnagrinėja, kiek įmanoma skubiau, ir dokumentus išduoda nemokamai.

31 straipsnis

Ginčų su trečiosiomis šalimis sprendimas

Teismas, nepažeisdamas Asamblėjos įgaliojimų ir įsipareigojimų pagal Statutą, numato tinkamus būdus spręsti:

a) ginčus, kilusius dėl sutarčių, ir kitus privataus pobūdžio teisinius ginčus, kuriuose Teismas yra viena iš šalių;

b) ginčus, susijusius su kuriuo nors šiame Susitarime nurodytu asmeniu, kuris pagal einamas tarnybines pareigas ar funkcijas Teisme naudojasi imunitetu, jei tokio imuniteto nebuvo atsisakyta.

32 straipsnis

Nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo sprendimas

1. Visi dviejų ar daugiau Valstybių Šalių arba Teismo ir Valstybės Šalies nesutarimai, kylantys dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, sprendžiami konsultacijomis, derybomis ar kitu sutartu sprendimo būdu.

2. Jei per tris mėnesius nuo vienos iš nesutarimo šalių rašytinio prašymo tas nesutarimas nėra išsprendžiamas pagal šio straipsnio 1 dalį, bet kurios šalies prašymu jis gali būti perduotas arbitražo teismui šio straipsnio 3-6 dalyse nustatyta tvarka.

3. Arbitražo teismą sudaro trys nariai: po vieną kiekvienos nesutarimo šalies parinktą narį ir trečią narį, kuris yra arbitražo teismo pirmininkas, parinktą tų kitų dviejų narių. Jei kuri nors šalis per du mėnesius nuo tos dienos, kai kita šalis paskiria savo narį, nepaskiria arbitražo teismo nario, ta kita šalis gali prašyti, kad jį paskirtų Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininkas. Jei pirmieji du nariai per du mėnesius nuo jų paskyrimo nesusitaria dėl arbitražo teismo pirmininko paskyrimo, bet kuri šalis gali prašyti, kad pirmininką paskirtų Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininkas.

4. Jei nesutarimo šalys nesusitaria kitaip, arbitražo teismas nustato savo darbo tvarką, o išlaidas padengia šalys, kaip tai numato arbitražo teismas.

5. Arbitražo teismas, sprenddamas balsų dauguma, priima sprendimą dėl nesutarimo remdamasis šio Susitarimo nuostatomis ir taikytinomis tarptautinės teisės normomis. Arbitražo teismo sprendimas nesutarimo šalims yra galutinis ir privalomas.

6. Apie arbitražo teismo sprendimą pranešama nesutarimo šalims, sekretoriui ir Generaliniam Sekretoriui.

33 straipsnis

Šio Susitarimo taikomumas

Šis Susitarimas nepažeidžia atitinkamų tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę, normų.

34 straipsnis

Pasirašymas, ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas arba prisijungimas

1. Šis Susitarimas visoms valstybėms pateikiamas pasirašyti Jungtinių Tautų pagrindinėje būstinėje Niujorke nuo 2002 m. rugsėjo 10 d. iki 2004 m. birželio 30 d.
2. Šį Susitarimą pasirašiusios valstybės turi jį ratifikuoti, priimti arba patvirtinti. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Generaliniam Sekretoriui.
3. Visos valstybės vėliau gali prisijungti prie šio Susitarimo. Prisijungimo dokumentai deponuojami Generaliniam Sekretoriui.

35 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja praėjus trisdešimčiai dienų nuo dešimto ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo Generaliniam Sekretoriui.
2. Kiekvienai valstybei, šį Susitarimą ratifikavusiai, priėmusiai, patvirtinusiai arba prie jo prisijungusiai po dešimto ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo, šis Susitarimas įsigalioja trisdešimtą dieną nuo jos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo Generaliniam Sekretoriui.

36 straipsnis

Pakeitimai

1. Kiekviena Valstybė Šalis Asamblėjos sekretoriui adresuotu rašytiniu pranešimu gali siūlyti šio Susitarimo pakeitimus. Sekretoriatas tokį pranešimą išplatina visoms Valstybėms Šalims ir Asamblėjos biurui, prašydamas, kad Valstybės Šalys praneštų Sekretoriui, ar jos pritaria, kad būtų sušaukta Valstybių Šalių peržiūros konferencija tam pasiūlymui aptarti.
2. Jei per tris mėnesius nuo tos dienos, kai Asamblėjos sekretoriatas išplatina tą pranešimą, dauguma Valstybių Šalių Sekretoriui praneša, kad jos pritaria peržiūros konferencijai, Sekretoriatas informuoja Asamblėjos biurą, kad tokia konferencija galėtų būti sušaukta kartu su kita eiline ar specialiąja Asamblėjos sesija.
3. Pakeitimui, dėl kurio negalima pasiekti bendro sutarimo, priimti reikia dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių Valstybių Šalių balsų daugumos, jei dalyvauja dauguma Valstybių Šalių.
4. Apie kiekvieną peržiūros konferencijoje Valstybių Šalių priimtą pakeitimą Asamblėjos biuras nedelsdamas praneša Generaliniam Sekretoriui. Generalinis Sekretorius apie kiekvieną peržiūros konferencijoje priimtą pakeitimą praneša visoms Valstybėms Šalims ir šį Susitarimą pasirašiusioms valstybėms.
5. Valstybėms Šalims, ratifikavusioms ar priėmusioms pakeitimą, tas pakeitimas įsigalioja praėjus šešiasdešimčiai dienų nuo tos dienos, kai du trečdaliai valstybių, kurios buvo Šalys pakeitimo priėmimo dieną, yra deponavusios ratifikavimo arba priėmimo dokumentus Generaliniam Sekretoriui.
6. Kiekvienai Valstybei Šaliai, pakeitimą ratifikuojančiai ar priimančiai deponavus reikalaujamą ratifikavimo arba priėmimo dokumentų skaičių, tas pakeitimas įsigalioja šešiasdešimtą dieną nuo jos ratifikavimo arba priėmimo dokumento deponavimo.
7. Valstybė, tampanti šio Susitarimo Šalimi jau įsigaliojus kuriam nors pakeitimui pagal šio straipsnio 5 dalį, jei ji aiškiai nepareiškia kitokio ketinimo, yra laikoma:
 - a) šio Susitarimo su pakeitimu Šalimi ir

b) šio Susitarimo be pakeitimo Šalimi kiekvienos to pakeitimo nesaistomos Valstybės Šalies atžvilgiu.

37 straipsnis Denonsavimas

1. Valstybė Šalis gali denonsuoti šį Susitarimą raštu pranešdama Generaliniam Sekretoriui. Denonsavimas įsigalioja praėjus vieneriems metams nuo pranešimo gavimo, jeigu pranešime nenurodyta vėlesnė data.

2. Denonsavimas jokių būdu neatleidžia jokios Valstybės Šalies nuo pareigos vykdyti šiame Susitarime nurodytus kokius nors įsipareigojimus, kuriuos ji turėtų vykdyti pagal tarptautinę teisę, neatsižvelgiant į šį Susitarimą.

38 straipsnis Depozitaras

Šio Susitarimo depozitaras yra Generalinis Sekretorius.

39 straipsnis Autentiški tekstai

Šio Susitarimo originalas, kurio tekstai anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra autentiški, deponuojamas Generaliniam Sekretoriui.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Susitarimą.
